

ВНУТРІШНЬОПОРОДНИЙ ТИП УКРАЇНСЬКИХ СТЕПОВИХ БДЖІЛ "ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ"

Автори: **В.П. Поліщук, І.І. Головецький, В.Д. Броварський**

*Внутрішньопородний тип
українських степових
бджіл "Хмельницький"*

Бджоли створеного внутрішньопородного типу мають характерні для української породи ознаки екстер'єру, а саме: довжина хоботка 6,34–6,63 (у середньому 6,50 мм); кубітальний індекс 2,18–2,62; дискоїдальне зміщення позитивне у 72–94% бджіл; випукла форма заднього краю воскового дзеркальця п'ятого стерніта 64–96 % бджіл. Бджоли світло-сірі, помірно агресивні, не схильні до нападу і крадіжки меду з гнізд сімей і відводків, запечатають мед у стільниках світлою восковою кришечкою. Сім'ї добре зимують, характеризуються підвищеною стійкістю до проносних захворювань, інтенсивно розвиваються на весні, помірно проявляють схильність до роїння, добре пристосовані до збирання нектару під час посередніх і сильних взятків. Бджолині матки мають високу плодючість (1950–2300 яєць за добу) і забезпечують нарощування сильних сімей до медозбору (з білої акації, гречки, липи та інших медоносів) та наприкінці літа при підготовці до зимівлі.

Бджоли створеного внутрішньопородного типу українських степових бджіл пройшли широку виробничу перевірку на пасіках районів Хмельницької області та в ряді інших областей України. У задовільних умовах збір меду за сезон становить 60–80 кг на сім'ю, а за сприятливих умов — понад 105 кг на сім'ю.

Базове підприємство "Прибузькі медобори", в якому утримується племінне ядро внутрішньопородного типу "Хмельницький" збільшилось до 280 бджолиних сімей (станом на 1.09.2003) і за результатами атестації отримало статус плембджолорозплідника. Племінні бджолині матки і пакети хмельницького походження закупили і розмножують племінні бджолозаводи ВАТ "Мед Поділля" Вінницької області і ВАТ "Бджолагросервіс" Дніпропетровської області, а також приватні пасіки Черкаської, Кіровоградської, Київської та інших областей.

Пропонуються рекомендації з розведення та використання внутрішньопородного типу українських степових бджіл "Хмельницький".

**Додаткову
інформацію
можна отримати:**

Науково-дослідний інститут технологій
виробництва продукції тваринництва,
кафедра бджільництва
ім. проф. В.А. Нестервдовського

E-mail: stok-breed_research@twin.nauu.kiev.ua.
тел.: (044) 267-88-58, 267-80-71